

Nyt fra arkivet

Af Arne Navne

November 2009

Kirkebøger

En af grundpillerne for slægtsforskning er kirkebøgerne. Det blev påbudt præsterne i 1646, at registrere døbte, trolovede/viede og døde i sognet, men det er langt fra i alle sogne, at der findes kirkebøger fra 1600-tallet. I vort område starter kirkebøgerne for Stenløse og Veksø i 1736 og for Ganløse og Slagslunde i 1673.

Fra 1814 blev registreringerne mere systematisk med fortrykte skemaer, og der blev ført to eksemplarer af kirkebogen: En hovedministerialbog af præsten og en kontramministerialbog af degnen.

Kirkebøger på film

De ældste slægtsforskere mindes endnu tider på landsarkiverne, hvor man sad med de originale kirkebøger, men slidtagen blev for stor med den stigende interesse for at finde

sine aner. Derfor blev kirkebøgerne affotograferet på filmruller, og en sand kamp blev indledt på landsarkiverne for at få tildelt et læseapparat. Senere blev filmene overført til mikrofiche, hvor der var ca. 60 sider på hver film. Det blev da muligt for private og lokalarkiver at erhverve sig disse film.

Kirkebøger på Internettet

Fra 2002 blev påbegyndt en digitalisering af kirkebøgerne med henblik på at gøre dem tilgængelige på Internettet. I dag (2009) er alle kirkebøger i Danmark, frem til de bøger der er udskrevet før 1925-30, tilgængelig på nettet.

Bøgerne kan ses på adressen <http://www.arkivalieronline.dk>. Efter en tilmeldelse med egen e-mail adresse og kode, kan man søge frem til en kirkebog som vist på fig. 1. Ulempen ved denne side er, at in-

Dato	Navn og Døbt	Døbt i Kirke eller Hjem	Døbt i Kirke eller Hjem	Børnernes Navn, Sted, Døbte og Bopæl
20. 25. Sept. 1885	Parnicus Andersen	12. Okt. 1885		Arviden Pedersen og Lisebeth Pedersen omni-statter, Veksø -født: Stenløse
11. 25. Okt. 1885	Hans Lorenzen	16. Dec. 1885		Jørgen Andersen og Anne Lorenzen Stenløse

Fig. 1
Udsnit af en kirkebogs-
side med det indeks, der
anvendes på Internettet
(arkivalieronline). Be-
mærk indekset i venstre
side og sammenlign det
med indekset på fig. 3.

deks, som f.eks. ”Opslag 33”, er intetsigende. Det bevirker, at man må hente flere sider, for at nå frem til den ønskede. Helt galt går det, når den der skrev bogen ikke fulgte de almindelige rækkefølge med fødte, konfirmerede, viede osv.

For at løse dette problem har foreningen DIS-Danmark (Data I Slægtsforskning) taget initiativ til, at der blev fremstillet et program og en opfordring til slægtsforskere om at fremstille indeks til kirkebøgerne. Programmet kan hentes på <http://www.utilis.dk/main/>. Man kan også hente de indeks der er fremstillet (se adressen og et eksempel på fig. 2). Det er også muligt at se på et danmarkskort, hvilken indeks der er skrevet. Her er adressen: <http://www.dis-danmark.dk/kirkeboger/index-kort.asp>

Bøger på Stenløse Lokalarkiv

Vi må nok erkende, at arkivets beholdning af mikrofiche med kirkebøger, kun vil blive benyttet af dem, der ikke ønsker at anvende Internettet til slægtsforskning. Arkivets beholdning af kopibøger frem til ca. 1840, som ikke er fra samme kirke-

Sorte opslagsnr. er hentet fra AO, mens de blå er beregnede	
Henvisning	OA Opslagsnr
Conference	1
Fødte drenge 1845	2
Fødte drenge 1845	3
Fødte drenge 1845 - 46	4
Fødte drenge 1846	5
Fødte drenge 1846	6
Fødte drenge 1846 - 47	7
Fødte drenge 1847	8

Fig. 2 Udsnit af indeks hentet på <http://utilis.dk/main/index/Default.aspx>. Hvis man har registreret sig på arkivalieironline kan siderne kaldes direkte fra denne side..

bog som filmene, vil dog stadig være til gavn, hvor filmene er svære at læse.

For dem som skal foretage flere opslag i de 4 kirkesogne vi dækker, eller som ikke lige kan overse det med Internettet, har vi lagt alle 30 kirkebøger med indeks på arkivets computere. Et eksempel herfra kan ses på fig. 3. Her kan opslag foretages hurtigt og uden begrænsninger, som har været nødvendig på Internettet, for at undgå overbelastning af serveren med kirkebøgerne.

Fig. 3 Udsnit af en kirkebogsside med indeks, vist i programmet Utilis, der anvendes på lokalarkivet.